

РЕШЕНИЕ

№ 5703

гр. София, 27.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в публично заседание на 12.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **6111** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на А. А. Х., гражданин на С. ЛНЧ [ЕГН], срещу Решение № 9369/25.05.2023 г. на заместник – председател на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС), с което е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя.

Оспорващият иска отмяна на решението като неправилно и незаконосъобразно. Посочва, че не са обсъдени и анализирани всички факти и обстоятелства, чрез които да се установи обективната истина в нарушение на чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ. Твърди, че макар вземането предвид на отрицателното становище на ДАНС от административния орган, съгласно разпоредбата на чл. 58, ал. 10 ЗУБ, то постановяването на административен акт е в условията на оперативна самостоятелност, а не в обвързана компетентност. Посочва, че в хода на производството не е бил запознат с полученото отрицателно становище на ДАНС, като не му е била дадена възможност да даде обяснения в тази връзка, както и да направи възражения и да представи доказателства, с което е било нарушено правото му на защита. Излагат се доводи и за материална незаконосъобразност на обжалвания административен акт, поради противоречие с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

В хода на съдебното производство възраженията се поддържат от адв. И., упълномощен процесуален представител, както и лично от жалбоподателя, по съображенията подробно изложени в жалбата. Оспорва като необоснована преценката, че представлява заплаха за националната сигурност, не бил застрашил с

действията си държавния интерес по никакъв начин. Посочените в информацията факти не сочат заплахата за националната сигурност. Ако е представлявал заплахата за националната сигурност, то специализираният орган не би му издал виза за влизане в България. Счита, че не са изяснени правилно фактите от бежанската история.

В съдебно заседание жалбоподателят лично е посочил, че в продължение на около 50 години не се е откъсвал от България, където е завършил образованието си. Обяснява, че е един от тримата заклетни преводачи от български език в цяла С.. През 2007-2009 година е придружавал голям сирийски инвеститор, който е имал друг преводач, но е възникнал някакъв конфликт между тях и инвеститорият е завел дело срещу стария си преводач. Той е бил преводач на това дело в П. и този инвеститор е спечелил делото и е осъдил стария си преводач на две години лишаване от свобода. По – нататък обяснява, че през 2009 година е кандидатствал в С. за виза и е получил отказ. Разбрал е, че тези отказани са поради някакъв донос срещу него от стария преводач. Бил е осъден в тази страна на десет години. Изтърпял тези години и когато изтекъл срока за това е кандидатствал за виза и е получил такава. Пояснява, че от както е пристигнал в България работи главно като съдебен преводач във всички съдилища, включително се е явявал като преводач, пише стихове и превежда книги, стихове на български автори и ги популяризира в арабския свят. Изтъква, че в продължение на 47 години не е допускал никакви нарушения.

Ответникът - заместник – председателят на ДАБ при МС, чрез упълномощения си процесуален представител юрисконсулт Г., прави искане за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Счита, че не са налице предпоставките за предоставяне на международна закрила, като излага подробни съображения в тази насока. Посочва, че административният орган (АО) правилно и законосъобразно е постановил решението си. При наличие на данни, че жалбоподателят представлява заплахата за националната сигурност, АО е приложил чл. 12, ал. 2, т. 6 и т. 4 от ЗУБ, за да откаже предоставяне на статут. Позовава се на съдебна практика на ВАС на Република България по сходен казус.

СГП, редовно призована, чрез прокурор П. изразява становище за неоснователност на жалбата, а оспореният акт трябва да бъде потвърден като правилен и постановен при спазване на административнопроизводствените правила.

От фактическа страна се установява:

Административното производство е започнало с молба от кандидата от 21.06.2022 г. на РПЦ - С. до ДАБ (л. 60 от делото), регистрирана на 21.06.2022 г. за предоставяне на международна закрила. На 21.06.22 г е съставен регистрационен лист (л. 105 – 106 от делото), в който е отразено, че кандидатът е гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], арабин, мюсюлманин - шиит, женен, притежава научна степен „доктор на техническите науки“, езици: арабски, български и английски. Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л. 98). Лицето е запознато срещу положен подпис с писмени указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България.

След надлежна покана за провеждане на интервю на 21.06.2022 г. с лицето е проведено интервю (протокол, л. 74 и сл. от делото). Чуждият гражданин посочва, че за първи път е напуснал С. през 1976 г. легално за България, като целта е била обучение в Технически университет – В.. Завършил е висшето си образование през 1982 г., след което се е завърнал в С. и от 1986 г. до 1991 г. е посещавал България за периоди от два – три месеца годишно, с цел задочно обучение – докторантура в същия

университет. Декларирал е, че за последен път е напуснал С., легално, с туристическа виза за България на 13.06.2022 г. По –нататък е посочил, че през 1980 г. е сключил граждански брак с Ф. Алау, с която са разделени, но не са разведени официално. От този брак молителят има три деца, пълнолетни дъщеря и син, които живеят в С. и един пълнолетен син, който живее в Германия. Обяснява, че през 2004 г. в С. е сключил втори официален брак с И. Ш., от който брак има две деца, съответно на 17 г. и на 12 години, които живеят [населено място], С.. В С. е работил в Сирийските железници, като от 1982 г. до 1993 г. е бил на длъжност „технически директор“, след което до 1999 г. е бил генерален директор на ВиК на [населено място]. Обяснява, че от 1999 г. до 2009 г. отново е заемал длъжността „технически директор“ в Сирийските железници, след което до напускането на С. е имал частен бизнес.

Кандидатът мотивира молбата си за закрила с общата ситуация в С., с въоръжените действия в района си по – произход – Х., както и религиозната си принадлежност – шиит. Според твърденията му [населено място] е населен само от шиити и се намира на 20 км. от [населено място] и на 20 км. от турската граница, както и че всеки ден това градче е било бомбардирано, поради което над 2000 жители са загинали, като 27 души са били от неговия род. Според твърденията му при едно навлизане на турската армия на сирийска територия и активизиране на действията на въоръжените групи, поддържани от Турция, той като шиит, както и всички жители на [населено място], ще бъдат в особено уязвимо положение, поради което и жителите продавали имотите си и напускали. Търсещият закрила заявява, че не е получавал персонални заплахи, но е чувал от свои познати, че представители на въоръжени групировки в [населено място] са казвали, че ще му вземат къщата и ще го обесят. А. Х. посочва, че не е получавал заплахи в страната си по произход и не му е оказвано насилие, не е бил задържан или арестуван, не е имал проблеми с официалните власти в страната си на произход, както и след започването на войната в С. не е членувал в политически партии или организации, както и не твърди да е имал лични проблеми, свързани с етническата му принадлежност в С..

Към административната преписка е приложена справка с вх. № ЦУ – 148/10.03.2023 г. (л. 48 от делото) на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно общо положение в страната и актуална обществено – политическа и икономическа обстановка в С..

От ДАБ, в съответствие с чл. 58, ал. 10 от ЗУБ, е изпратено писмо (л. 91) до Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) за становище по молбата за закрила.

Към административната преписка е приложено писмо от ДАНС до ДАБ от 04.08.2022 г. (л. 73), в което се казва, че „ДАНС разполага с информация, - отразена в справка рег. № RB202001 – 001 – 03/Г – 6 – 4158/27.07.2022 г., според която лицето, А. А. Х., [дата на раждане] в С., представлява заплаха за националната сигурност. Посочено е, че ДАНС възразява да му бъде предоставена закрила в Република България. Съдът е изискал от ДАНС информацията, обосновала отрицателно становище по молбата за закрила на жалбоподателя и същата е приложена и обособена в отделен том по делото.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л.41 и сл.). В него е приел, че в хода на административното производство не се установили факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на сирийския гражданин. Позоваването на общата обстановка в С. не е достатъчна да бъде признат за бежанец съгласно ЗУБ. От твърденията на молителя

се установява, че никога лично не е бил обект на преследване, насилие или заплахи поради своята религиозна принадлежност от когото и да било в С.. Освен това лично той е заявил, че втората му съпруга и децата му продължават да живеят в [населено място], Х., където е живял и той до 13.06.2022 г., без да съобщава за проблеми свързани с религиозната си принадлежност. Бежанската история на сирийския гражданин не обосновавала понятието „основателни опасения от преследване“. Липсвали заявени опасения за сигурността и правата му по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини, а именно: раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Не се установявало според АО спрямо сирийския гражданин да е осъществено преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ, както и риск от бъдещо такова. В конкретния случай не се установявало заявените опасения и притеснения за живота и сигурността на чужденеца в С. да са относими към признаване на качеството му на бежанец и предоставяне на закрила като такъв по смисъла на чл. 8 от ЗУБ. Поради това искането му за предоставяне на бежански статут е отхвърлено като неоснователно.

По отношение на хуманитарния статут АО е приел, че за чужденеца не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 -2 от ЗУБ, като в конкретния случай не са установявало, чуждият гражданин да е бил принуден да напусне С. поради това, че там е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция. Липсвали категорични доказателства, а и самият той не твърдял за наличие на конкретна заплаха за живота, сигурността и свободата му, както и за опасност от наказание изтезание или други форми на нечовешко и унижително отношение.

АО е взел в предвид актуална справка вх. № ЦУ – 148/10.03.2023 г. на дирекция „Международна дейност“ към ДАБ-МС, като е приел, че в С. е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт, поради което за чужденеца се установявали предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Въпреки наличието на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, според АО за кандидата е налице изключваща клауза. В случая при изискване на основание чл. 58, ал. 9 от ЗУБ писмено становище на ДАНС, което да се взема предвид при произнасяне в производството по общия ред, специализираният орган е дал писмено становище от 04.08.2022 г., с което възразява на А. А. Х. да бъде предоставена закрила, тъй като той представлява заплаха за националната сигурност. Позовава се на правомощията на ДАНС да осъществява контролната дейност във връзка с пребиваването на чужденци в Република България, като дава становища по молби за предоставяне на убежище, статут на бежанец, хуманитарен статут и временна закрила по ЗУБ, като това правомощие е изрично предвидено в чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. Съгласно императивните разпоредби на чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ, хуманитарен статут не се предоставят на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага че представлява заплаха за националната сигурност. В конкретния случай не можело да се направи преценка дали да бъде предоставена закрила на сирийския гражданин, а напротив съгласно приложените по преписката становища на ДАНС и съгласно ЗУБ има забрана за предоставяне на хуманитарен статут. Преценката дали кандидатът представлява заплаха за националната сигурност според АО е изцяло в правомощията на ДАНС и становището е задължително и обвързващо ДАБ-МС в производството по предоставяне на международна закрила. В случая молителят отговарял на материалните условия за предоставяне на хуманитарен статут, но въз основа на

становищата на компетентния национален орган следвало да се приеме че представлява заплаха за националната сигурност. Въз основа на този установен факт, съгласно чл. 17, §. 1, б. „г" от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на Европа, държавите-членки могат да изключват лицата които отговарят на условията за субсидиарна закрила, ако съществуват сериозни основания да се счита, че съответното лице представлява заплаха за националната сигурност. Именно въз основа на данни, че сирийският гражданин представлява заплаха за националната сигурност, АО е обосновал отказа на хуманитарен статут на жалбоподателя.

Към преписката, както и от страна на жалбоподателя в проведеното по делото съдебно заседание на 12.09.2023 г. са представени следните документи: виза №[ЕИК], издадена на жалбоподателя и валидна за периода от 30.05.2022 г. до 17.07.2022 г., както и представената от ответната страна справка за актуалната общественно-политическа и икономическа обстановката в Сирийска арабска република към месец септември 2023 година, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ на Държавна агенция за бежанците, копие на присъда, постановена от Пловдивски окръжен съд, наказателно отделение; график на преводите, извършени от жалбоподателя в периода от 16.09.2022 г. до 30.08.2023 г.; 10 броя постановления за назначаване на жалбоподателя като преводач в производства на Столична дирекция на вътрешните работи, Национална следствена служба, Главна дирекция за борба с организираната престъпност и Софийска градска прокуратура и акт за установяване на административно нарушение, издаден от Агенция „Митници“; копие на виза №[ЕИК]; лиценз по превод за лиценз № 1184 от 17.10.1995 г. с надлежен превод от арабски на български език, както и книгите „Миг от Войната Действителни Разкази“ и „Избрани стихотворения от българската поезия“, преведени от жалбоподателя.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено на жалбоподателя на 12.06.2023 г., жалбата е подадена чрез административния орган до съда на 21.06.23 г., тоест в 14-дневния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт и съдът дължи произнасяне по същество.

Съдът намира, че разгледана по същество, жалбата се явява неоснователна.

В административното производство пред ДАБ и при постановяване на решението и връчването му не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила.

Решението е издадено от компетентен орган по смисъла на чл. 75, ал. 1 от ЗУБ - зам. председателят на ДАБ при делегирани със Заповед № 03 – 15/03.05.2022 г. на председателя на ДАБ правомощия, спазена е предвидената в закона форма, актът съдържа всички изискуеми реквизити. Т. международна закрила лице е своевременно информирано още при започването на производството за правата му, писмено му е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молбите. При съставянето на регистрационния лист и при провеждане на интервюто на кандидата не е назначен преводач, тъй като текстът му е преведен на разбираем за него български език и не е имало комуникативни пречки, тъй като добре е разбирал смисъла на написаното и не е имал възражения по него. Решението е връчено и се е запознал с текста на език, който е разбираем за него. В съответствие с изискването на чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС и чл. 58, ал. 7 от ЗУБ, е поискано становище от ДАНС и такова приложено по делото.

По изложените съображения не се установяват основания за отмяна на акта по

чл. 146, т. 1, т. 2 и т. 3 от АПК.

Спорът е по приложението на материалния закон и съответствие с целта му, по което съдът приема следното:

Решаващият орган се е мотивирал с липса на предпоставките по чл. 8, ал. 1-5 от ЗУБ, за да обоснове отказ за предоставяне на жалбоподателя на статут на бежанец. Този извод е правилен и обоснован. Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ, „статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея“. Съгласно ал. 4 от с.з. „преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост“. Действията, в които се изразява правнорелевантното преследване, са дефинирани в ал. 5, като включват: 1. физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; 2. правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; 3. наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; 4. отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; 5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; 6. действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

Правилен е изводът на органа за липсата на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Опасенията на молителя за бъдещи проблеми, свързани с евентуално навлизане на турската армия на района му по произход и активиране на „спящи клетки“ на въоръжени групировки са само твърдения за евентуални, предполагаеми събития. По негови твърдения става ясно, че не е бил обект на преследване, насилие или заплахи поради религиозната си принадлежност. При липсата на данни за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата то не е налице основание за предоставяне на статут на бежанец за такава принадлежност. Освен това преследването трябва да е с личен характер, насочено към конкретния индивид, а не общо към определена социална група. Във връзка с това кандидатът за закрила трябва да посочи данни, относими конкретно спрямо него, за да бъдат основание да се направи извод, че конкретно се нуждае от закрила. В случая самият молител заявява, че лично не е имал никакви проблеми заради етническата си принадлежност или друга негова индивидуална особеност.

По делото липсват основания да се смята, че ако се завърне на територията на С., жалбоподателят ще претърпи наказателно преследване или наказания поради отказа му да отбие военна служба.

Споделя се изложеното от АО, че не се установява спрямо сирийския гражданин да е осъществено преследване и по смисъла на чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ. В конкретния случай

не се установява заявените опасения и притеснения за живота и сигурността на чужденец в С. да са относими към признаване на качеството му на бежанец и предоставяне на закрила като такъв по смисъла на чл. 8 от ЗУБ.

Обоснована е и констатацията на АО, че не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1 - 2 от ЗУБ, тъй като не се установява жалбоподателят да е напуснал страната си на произход поради излагане там на опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, срещу които държавата и/или контролиращите партии и организации да не могат или да не желаят да предоставят закрила.

По отношение на предпоставката за хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ АО правилно е приел, че в С. е налице вътрешен или международен въоръжен конфликт, позовавайки се на международната справка по преписката. И след това е обосновал приложението на императивната разпоредба на чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ, т. нар. изключваща клауза. Въпреки наличието на предпоставката на чл. 9, ал. 1, т. 3 от закона за предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателя заради обстановката в страната му на произход, в случая е налице отрицателна предпоставка, която изключва предоставяне на хуманитарен статут на това основание, а именно наличие на данни, че лицето представлява заплаха за националната сигурност на Република България – изключващо обстоятелство по чл. 12, ал. 1, т. 4 от ЗУБ. Становището на ДАНС е на л. 73 по делото. Подписано е от Директора на специализираната дирекция при ДАНС, като в същото е посочено, че „ДАНС разполага с информация, че лицето представлява заплаха за националната сигурност, поради което се възразява да му бъде предоставена закрила“. Съдът е събрал и информацията, въз основа на която специализираният орган е направил извода си, която съдържа съответните констатации послужили за становището на ДАНС.

В преобладаващата практика на ВАС на Република България се приема, че становището на ДАНС е задължително и съдът не може да се осъществява контрол, дали действително лицето представлява заплаха за националната сигурност. В този смисъл в Решение № 8865 от 06.07.2017 г. по адм. д. №5588/2016 г. ВАС, III о, е посочено, че „становището на ДАНС е достатъчно доказателство, от което да се изведе извода, че са налице сериозни основания да се счете, че лицето представлява заплаха за националната сигурност“. В този смисъл са и Решения на ВАС на РБ № 8865 от 06.07.2017 г. по адм. дело № 5588/16 г., № 15808 от 18.12.2018 г. по адм. д. № 14042/2018 г., № 13479 от 12.12.2016 г. по адм. д. № 5654/2016 г.; № 15715 от 17.12.2018 г. по адм. д. № 2022/2018 г., № 3056 от 09.03.2021 г. по адм. д. № 177/2021г., решение № 40/11.05.2023 г. по адм. дело № С – 54/2022 г.

Все пак за пълнота на доказателствата и проверка дали становището на ДАНС почива на събрани данни, съдът изиска и прие по делото информацията, въз основа на която специализираният орган е направил извода си, която съдържа съответните констатации, послужили за становището на ДАНС и от формална страна е налице такова обосноваване на отрицателното становище.

Съгласно разпоредбата на чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ, хуманитарен статут не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за обществото или за националната сигурност. Това основание за отказ е предвидено в чл. 17, т. 1, б. „г“ от Директива 2011/95/ЕС - гражданин на трета държава или лице без гражданство се изключват от кръга на лицата, които отговарят на условията за субсидиарната закрила, ако съществуват сериозни

основания да се счита, че съответното лице представлява заплаха за обществото или за сигурността на държавата-членка, в която се намира.

Обстоятелството по чл. 12, ал. 1, т. 4 от ЗУБ е удостоверено с приложено по административната преписка писмо рег. № УП21363/05.07.2022 г. на директора на Специализираната дирекция "М" - ДАНС, с което на основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от Закона за ДАНС се уведомява председателя на ДАБ при МС, че ДАНС разполага с информация, според която представлява заплаха за националната сигурност, поради което възразява да му бъде предоставена закрила в РБ. На основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС и чл. 58, ал. 10 от ЗУБ – ДАНС притежава изключителна компетентност по въпросите на националната сигурност, включително дали дадено лице, кандидатстващо за закрила, представлява заплаха за нея, като становището му е обвързващо за решаващия орган по чл. 75 от ЗУБ. Разпоредбите на чл. 12, ал. 1 и ал. 2 ЗУБ са императивни, а не диспозитивни, поради това органът няма възможност за преценка дали да приеме становището на ДАНС или не, а е длъжен при отрицателно такова да откаже предоставянето на статут.

В случая изложените в информацията към становището данни са относително конкретни и очертават въз основа на какви факти и обстоятелства е прието ДАНС да възрази срещу предоставяне на закрила на кандидата в Република България. Преценката на тези данни от ДАНС като обуславящи заплаха за националната сигурност е извън контрола за законосъобразност, съдът само констатира, че са изложени мотиви за тази преценка и са посочени факти да се направи. Информацията, събрана от ДАНС при изпълнение на специалните ѝ правомощия по закон – чл. 4, ал. 1 от ЗДАНС, е резултат от процедура, при която се извършват дейности по наблюдение, разкриване, противодействие, предотвратяване и пресичане на замислени, подготвени или осъществявани посегателства срещу националната сигурност – чл. 4, ал. 2 от ЗДАНС. Именно, поради специфичния ѝ характер на информация, съдържаща данни касаещи националната сигурност, тя не може да бъде предоставяна в пълен обем на лица извън агенцията, включително на съда и страните по делото. От друга страна, изложената информация, предоставена от ДАНС е официална, достоверителна и същата не е оборена или опровергана от жалбоподателя, след запознаване. Констатация, че конкретни данни водят до извод за опасност за националната сигурност може да прави компетентно само ДАНС и самото становище не подлежи на оспорване. В този смисъл е Решение № 15808 от 18.12.2018г. по адм. д. № 14042/2018 г., IV отд. на ВАС на РБ.

При наличието на изключващо обстоятелство по чл. 12, ал. 2, т. 4 ЗУБ АО е задължен да откаже предоставяне на статут поради изложените по-горе причини, поради което решението е законосъобразно. Така в решение № 3056 от 09.03.2021г. по адм.дело № 177/2021г. и № 7530 от 22.06.2021 по адм. дело № 4849/2021г. на ВАС на Република България се приема, че когато са налице условията за прилагане на изключващата клауза на чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ, на административния орган не е предоставена възможност за преценка дали да предостави търсената закрила, а напротив - има законова забрана за предоставяне и на статут на бежанец, и на хуманитарен статут.

Съдът споделя твърденията на АО, че липсват предпоставките за прилагане на принципът „забрана за връщане“, съгласно чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, въведен с чл. 33, ал. 1 от Конвенцията за статута, на бежанците. Съгласно чл. 4, ал. 4 от ЗУБ от правата по ал. 3 не може да се ползва чужденец, получил закрила, за когото има основания да се смята, че представлява опасност за националната сигурност или който, веднъж

осъждан с влязла в сила присъда за тежко престъпление, представлява опасност за обществото. Във връзка с това именно отрицателното становището на ДАНС е пречката, която възпрепятства приложението на горепосочения принцип, въпреки че за жалбоподателя е налице основание по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и АО е обвързан от това становище при решението дали чужденецът може да ползва закрила. Разпоредбата на чл. 4, ал. 4 от ЗУБ е в съответствие с чл. 33 ал. 2 от Конвенцията за статута на бежанците и чл. 17, §1, б. „г“ от Директива 2011/95/ЕС от 13.12.2011 г. на ЕП и Съвета (в този смисъл решение № 11787/18.11.2021г. по адм. дело № 6836/2021г. на ВАС на РБ).

Във връзка с горепосоченото жалбата срещу решението на зам.-председателя на ДАБ при МС, с което е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя е неоснователна и следва да се отхвърли.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, 45 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. Х., гражданин на С., срещу Решение № 9369/25.05.2023 г. на заместник-председателя на Държавната агенция за бежанците при МС, с което е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му .

СЪДИЯ: